

Izvršitev tujih kazenskih sodb

Davor Krapac*

1. Uvodne opombe

Sodba, t. j. sodna odločba, s katero sodišče odgovori na kaznivo dejanje in kazensko odgovornost ter uporabi kazensko sankcijo, postane, kot vemo, v določenem času pravnomočna, t. j. postane taka, da je v postopku, v katerem je bila izdana, ni mogoče več preklicati ali spremeniti, temveč mora biti izvršena. S tem je neki primer praviloma končan za vse: pravnomočna kazenska sodba deluje tako, da je ni več mogoče spremeniti z rednimi pravnimi sredstvi, (t. i. formalna pravnomočnost), oziroma tako, da ustvarja pravo v konkretnem primeru (t. i. materialna pravnomočnost).¹

Pravne posledice pravnomočnosti (pravne moči) kazenske sodbe imenujemo včasih njene učinke.² Tako razlikujemo t. i. pozitivne in negativne učinke. K pozitivnim učinkom štejemo tiste posledice pravnomočnosti kazenske sodbe, ki pomenijo določeno zapoved pravnim subjektom. Najvažnejša med njimi je ta, da mora biti sodba, ki je v celoti postala pravnomočna,³ izvršena, razen če tega ne preprečujejo kake ovire. Druge posledice so te, da je pravnomočna kazenska sodba pravno relevantno dejstvo,⁴ ki deluje proti tretjim osebam in proti državnim organom. To je pomembno na področju materialnega kazenskega prava (npr. pri izbiri in odmeri kazni isti osebi za neko drugo kaznivo dejanje, pri uporabi pogojne obsodbe, sodnega opomina, sodne rehabilitacije idr.), na področju civilnega prava (npr. pri odločanju o odgovornosti za škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem), na področju upravnega prava itd. Med negativne

učinke pa štejemo tiste posledice pravnomočnosti kazenske sodbe, ki pomenijo neko prepoved. To je, izvedena iz načela pravičnosti, prepoved dvojnega kaznovanja za isto stvar (iste osebe za isto kaznivo dejanje), oziroma splošna prepoved novega sojenja o isti stvari (ne bis in idem).

Kazenske sodbe, kot tudi druge sodne odločbe, veljajo samo na območju države, katere sodišča so jih izrekla. Čedalje večji mednarodni promet ljudi in dobrin, katerega posledica je tudi občutno naraščanje kriminalitete s tujim elementom, pa zastavlja zadnji čas vprašanja, v kolikšnem obsegu in pod katerimi pogoji utegnejo imeti kazenske sodbe ene države pravni pomen na območju druge. Ali pomeni pravnomočna kazenska sodba v eni državi prepoved kazenskega pregona iste osebe za isto kaznivo dejanje v drugi? Ali preprečuje že sama uvedba kazenskega postopka v tuji državi (t. i. primer litispence po analogiji s pravnim postopkom), oziroma ustavitev kazenskega postopka iz formalnih razlogov, uvedbo postopka in izrek meritorne sodbe v drugi državi? Ali vpliva tuja kazenska sodba na domačo pri odločanju kazni, steku, povratku in drugih ustanovah materialnega kazenskega prava? Ali je mogoče kazni ali drugo s sodbo izrečeno kazensko sankcijo izvršiti v tujini?

Odgovori na ta vprašanja so odvisni od tega, koliko sodobno pravo (notranje, v novejšem času pa tudi mednarodno) upošteva pozitivne in negativne učinke tuje pravnomočne kazenske sodbe. Kot bomo takoj videli, ni to upoštevanje nikoli tolikšno, da bi bili tuji kazenski sodbi učinki priznani v popolnoma enakem obsegu kot domači, pa tudi ne toliko majhno, da bi jih pravo popolnoma zavrglo.⁵ Pri tem lahko ugotovimo, da se spričo krepitve načela solidarnosti in zaupanja v mednarodnih odnosih danes vse pogosteje srečujemo s pojavom, da se širijo normativni okviri sodelovanja med državami pri zatiranju kriminalitete s tujim elementom, v njihovem okviru pa tudi obseg, v katerem se pravnomočni tuji kazenski sodbi priznavajo pravni učinki po notranjem pravu.⁶

⁵ B. Zlatarić, *Droit penal international, Cours du droit penal approfondi* (skripta), Université du Cairo, Faculté de Droit, année scolaire 1967/68, vol. II, str. 312.

⁶ Prim. D. Cotič, *Ustupanje predmeta stranaca i prihvatanje predmeta jugoslovenskih građana radi gonjenja i izdržavanja kazne kao savremeni oblici medjunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima*, *Jugoslavenska revija za kriminologiju i krivično pravo*, br. 1—2/1984, str. 59 in sled.

* Doktor, docent na Pravni fakulteti v Zagrebu.

¹ O splošni definiciji pojma pravnomočnosti primerjaj: B. Perić, *Struktura prava*, VII. izdaja Zagreb 1980, str. 134 in sled.; o pravnomočnosti v kazenskem postopku glej: T. Vasiljević, *Sistem krivičnog procesnog prava SFRJ*, 3. izdaja, Beograd 1981, str. 681 in sled.

² To je zlasti primer v zahodnonemški teoriji. Prim. K. Peters, *Strafprozess*, 3. Aufl., Karlsruhe 1981, str. 478; O. Roxin, *Strafverfahrensrecht*, 17. Aufl., München 1982, str. 278.

³ Tj. pri kateri obsega pravnomočnost hkrati vso procesno odločitev, ne pa samo njen del. V slednjem primeru govorimo o t. i. delni pravnomočnosti, ki odpira vrsto vprašanj, o katerih pa v tem sestavku ne razpravljamo.

⁴ O pojmu pravno relevantnega dejstva prim. V. Bayer, *Jugoslavensko krivično procesno pravo*, knjiga II: *Pravo o činjenicama i njihovom utvrđivanju u krivičnom postupku*, III. izdaja, Zagreb 1982, str. 4 in sled.

Ko bomo nekoliko širše obravnavali ta pojav, si bomo bolj od blizu ogledali samo izvršitev tuje kazenske sodbe: pravno naravo tega instituta, predpostavke za izvršitev sankcije v tuji kazenski sodbi po jugoslovanskem pravu ter postopek, ki ga naš novelirani ZKP⁷ predpisuje za to. Sliko si bomo zaokrožili z izvajanjem o prilagoditvi tuje kazenske sankcije domači, t. j. sankciji, ki jo mora izreči naše sodišče, kadar odloči, da je umestna izvršitev tuje kazenske sodbe v SFRJ, in o nekaterih posledicah take odločitve.

2. Pravna narava izvršitve tuje kazenske sodbe

Pravno naravo izvršitve tuje kazenske sodbe kot instituta ni mogoče enotno opredeliti. Na eni strani, z vidika mednarodnega prava, lahko gledamo na izvršitev tuje kazenske sodbe kot na akt pravne pomoči, s katerim država ne uveljavlja lastne pravice kaznovanja (ker ne izvede lastnega kazenskega postopka zoper obsojeno osebo), temveč tuji državi pomaga pri uveljavitvi njene pravice kaznovanja. To je jasno razvidno iz mednarodnih pogodb, ki vsebujejo med pogoji za priznanje in izvršitev tuje kazenske sodbe kot take le elementarne zahteve glede njene konformnosti s temeljnimi načeli kazenskega prava in postopka in opuščajo njen vsebinski preizkus (revision au fond), oziroma puščajo državi, v kateri je bila sodba izdana, pravno možnost, da s pomilostitvijo, pogojnim odpustom ali obnovo kazenskega postopka vpliva na potek izvrševanja njene sankcije v tujini. Po drugi strani, z vidika notranjega prava, po katerem je za izvršitev tuje kazenske sodbe vselej potreben postopek eksekviture, pa gre za izvršitev odločbe domačega sodišča, s katero se priznava tuja kazenska sodba oziroma odreja izvršitev v njej izrečene sankcije (ne gre seveda za samo izvršitev, ki se sicer opravlja po predpisih notranjega prava o izvrševanju kazenskih sankcij). Ker ta odločba nima deklaratornega, temveč konstitutivni značaj (z njo se ne deklarira izvršljivost tuje kazenske sodbe, temveč nastane z izrekom kazenske sankcije po doma-

čem pravu pravna sprememba v statusu tistega, ki mu je bila v tujini izrečena kazenska sankcija), in ker je zanjo odgovorno domače sodišče, lahko gledamo na izvršitev tuje kazenske sodbe kot na uveljavljanje lastne pravice kaznovanja. To tem prej, ker po odstopu svoje kazenske sodbe v izvršitev tuji državi tista država, ki jo je izrekla, ne more več izvršiti tistega dela kazenske sankcije, ki je morda ostal neizvršen v tujini. Zato moramo skleniti, da ima izvršitev tuje kazenske sodbe, podobno kot odstop od kazenskega pregona tuji državi, specifično pravno naravo in pomeni ustanovo sui generis mednarodnega kazenskega prava.

Tuja kazenska sodba, ki je bila priznana v postopku eksekviture, je glede pravne veljavnosti v načelu popolnoma izenačena z domačo in ima vse negativne in pozitivne učinke, o katerih smo zgoraj govorili. To zlasti velja v pravnih sistemih, ki dajejo eksekvturnemu sodišču pravico preizkusiti tujo odločitev o kazni, saj zahtevajo kot pogoj za izvršitev tuje sodbe, da izreče domače sodišče kazensko sankcijo po svoji zakonodaji (npr. prvi odstavek § 65 avstrijskega ARHG).⁸ Nasprotno pa se tam, kjer je določeno, da se v postopku eksekviture ne izreka ponovno kazenska sankcija po lastni zakonodaji, temveč da prihaja po morebitni prilagoditvi tuje sankcije domačim predpisom do izvršitve izreka tujega sodišča o kazni (npr. določbe 10. člena konvencije o izročanju obsojenih oseb med vzhodnoevropskimi socialističnimi državami, 106. člen švicarskega EIMP,⁹ § 54 nemškega IRG¹⁰), ne bodo mogle uporabiti neke materialnopravne določbe, kot npr. določbe o steku, povratku in podobno. Med izvrševanjem kazenske sankcije pa utegne priti do uporabe posameznih ustanov iz prava države, ki sankcijo izvršuje, kot npr. do zastaranja izvršitve kazni, pogojnega odpusta in pomilostitve.

⁸ Bundesgesetz vom 4. Dezember 1979 über die Austieferung und die Rechtshilfe in Strafsachen (skrajšano: ARHG), Bundesgesetzblatt für die Republik Oesterreich No 183 vom 28. 12. 1979. Zakon je začel veljati 1. VII. 1980.

⁹ Loi federale du 20 mars 1981 sur l'entraide internationale en matière penale (skrajšano: EIMP), Recueil systematique du droit federal no 381.1. Zakon je začel veljati 1. I. 1983, skupaj z nekim dekretom švicarskega Zveznega sveta, s katerim so bile dopolnjene nekatere njegove določbe.

¹⁰ Gesetz über internationale Rechtshilfe in Strafsachen (skrajšano: IRG), Bundesgesetzblatt No 57 vom 31. 12. 1982. Zakon je začel veljati 1. VII. 1983.

⁷ Kratico ZKP uporabljamo za zakon o kazenskem postopku z dne 24. XII. 1976, ki je bil noveliran o spremembah in dopolnitvah ZKP z dne 13. III. 1985 (Uradni list SFRJ, št. 14/85). Novela je začela veljati 1. VII. 1985 (v času, ko je bil pisan ta sestavek, še nismo dobili prečiščenega besedila).

3. Pogoji za izvršitev tuje kazenske sodbe po jugoslovanskem pravu

A. Splošne opombe

V teoriji se vedno znova poudarja, da morajo biti za izvršitev tuje kazenske sodbe dani določeni družbeni pogoji, kot so podobnost družbeno-politične ureditve ali pravnega sistema med posameznimi državami, oziroma identičnost interesov glede zatiranja kriminalitete.¹¹ Iz te podobnosti sledi prvi poglavitni pogoj za izvršitev tujih kazenskih sodb: da je dejanje kaznivo po zakonodajah zainteresiranih držav (načelo identičnosti norme). Poleg tega je očitno, da je za vzajemno izvrševanje kazenskih sodb nujno soglasje zainteresiranih držav,¹² ki se na področju mednarodnega prava izraža z meddržavno pogodbo (bodisi v obliki klasične mednarodne pogodbe kot enotne listine, v kateri je abstraktno, vnaprej, za prihodnje nedoločene primere dogovorjeno vzajemno izvrševanje kazenskih sodb, bodisi v obliki dogovora, sklenjenega po enostavnem postopku, brez formalnosti in verifikacije, ki se lahko nanaša na neki obstoječi, konkretni primer vzajemne izvršitve ali na vse bodoče primere).¹³ In končno se šteje, da oseba, ki ji je bila v tujini izrečena kazenska sankcija, ne sme biti z izvršitvijo sankcije v državi izvršitve v težjem položaju, kot v državi izreka sankcije, ker bi to nasprotovalo osnovnemu namenu te pravne ustanove — omogočanju boljše resocializacije in rehabilitacije obsojencev.¹⁴

Poleg teh so bili sprejeti v mednarodnih pogodbah in v notranjem pravu posameznih držav

¹¹ V splošnih opombah k resoluciji IV. sekcije Haaškega kongresa AIDP je rečeno: »Narava in obseg posledic, ki jih utegnejo imeti tuje kazenske sodbe, odsevata stopnjo podobnosti, ki jo sestavljajo politični, kulturni, družbeni in pravni položaj zadevne države. Važno je zaznamovati razliko med delovanjem, ki ima zaradi same svoje narave pretežno regionalni ali pretežno mednarodni značaj. Na sedanji stopnji priznanje možnosti izvršitve tuje sodbe sploh, še posebej pa zagotovitev nadzorstva nad pogojno obsojenimi in pogojno odpuščenimi, ne bi bilo uresničljivo, razen v okviru posameznih regionalno omejenih skupin držav, za katere so značilna načela skupnega življenja. In temu nasprotno, nič ne more biti bolj v nasprotju samo s seboj, kot bi bilo v primeru, če bi bile priznane neke posledice sodbe med državami, ki imajo popolno različno strukturo.« (Jugoslavenska revija za kriminologijo i krivično pravó št. 3/1964, str. 403.)

¹² Cotić, delo, navedeno v opombi 6, str. 74.

¹³ J. Andrassy, Medjunarodno pravo, 8. izdaja, Zagreb 1984, str. 18 in sled., 323 in sled.

¹⁴ Cotić, delo, navedeno v opombi 6, str. 74.

tudi drugi pogoji za izvršitev tuje kazenske sodbe, in more priti do izvršitve le, če so nekateri (t. i. pozitivni pogoji) izpolnjeni oziroma če niso izpolnjeni (t. i. negativni pogoji ali ovire). Tu se bomo ustavili samo pri tistih, ki jih določa naše pravo.

Kadar so izpolnjeni vsi pogoji za izvršitev tuje kazenske sodbe, ki jih določa mednarodna pogodba, ima država, ki je za izvršitev zaprosena (zaprošena država), pravno obveznost, da jo opravi, ne glede na to, ali se ji zdi ugoditev za prosilu države, ki prosi za izvršitev (država nosilka), smotrna ali ne. Taka dolžnost jasno izhaja iz dikcije naših predpisov (glej 1. člen naše pogodbe z Avstrijo; 91. a člen osnutka za novelo pogodbe s Poljsko). V nasprotju s tem pa je v primeru, ko se izvršitev tuje kazenske sodbe opira izključno na določbe notranjega prava (kot npr. v ZR Nemčiji in Švici), ugoditev prošnji tuje države stvar prostega preudarka organov zaprosene države.

B. Pogoji za izvršitev tuje kazenske sodbe po jugoslovanskem pravu

Po naših veljavnih predpisih (to pa sta za zdaj samo pogodba z Avstrijo¹⁵ iz leta 1982 in novelirani ZKP) so pogoji za izvršitev tuje kazenske sodbe po svojem delovanju pozitivni ali negativni, po svoji naravi pa materialnopravni ali procesnopravni.

a) Med pozitivne pogoje spadajo:

aa) Obstoj mednarodne pogodbe, v kateri je določeno, da bo naša država izvrševala ali izvršila kazensko sankcijo, izrečeno v drugi državi (drugi odstavek 520. člena ZKP). Kot smo že dejali, oblika in vrsta mednarodne pogodbe nista pomembni in je to v nekem danem primeru lahko tudi odgovor z izmenjavo not (naše pravo nima določbe, kot jo ima npr. zahodnonemški IRG v tretjem odstavku § 1 — da mora biti to mednarodna pogodba, ki se po ratifikaciji uporablja neposredno kot notranje pravo — in upošteva tako le eno obliko mednarodnih pogodb).

ab) Določena vrsta tuje kazenske sodbe. Kot bomo pozneje videli (glej točko 5 B), izvrši naša

¹⁵ Zakon o ratifikaciji pogodbe med Socialistično republiko Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o medsebojnem izvrševanju sodnih odločb v kazenskih zadevah, Uradni list SFRJ — Mednarodne pogodbe, št. 6/83.

država samo sodbo, s katero je bila obsojencu izrečena določena vrsta kazenske sankcije (po pogodbi z Avstrijo kazni zapora, pogojna obsodba z varstvenim nadzorom ter varnostni in vzgojni ukrepi, ki vključujejo odvzem prostosti; členi 1, 11 in 33 pogodbe).

ac) Obsojenčevo državljanstvo v zaprošeni državi ter njegovo prebivališče ali bivališče v tej državi (drugi odstavek 1. člena pogodbe z Avstrijo).

ad) Identičnost norme, t. j., da je dejanje, vsebovano v tuji odločbi, »sodno kaznivo« po pravu obeh držav (2. člen pogodbe z Avstrijo).

ae) Pravnomočnost tuje odločbe (1. člen pogodbe z Avstrijo, drugi odstavek 520. člena ZKP).

af) Kazenska sankcija, ki naj bo izvršena v tuji državi, mora obsegati določen minimalni čas odvzema prostosti (2. točka prvega odstavka 17. člena pogodbe z Avstrijo: štiri mesece).

ag) Obsojenec mora dati svojo privolitev za izvršitev kazenske sodbe v tuji državi (1. točka prvega odstavka 17. člena pogodbe z Avstrijo).

b) Med negativne pogoje ali ovire za izvršitev tuje kazenske sodbe spadajo:

ba) Določena vrsta kaznivega dejanja, za katero ni mogoče izvrševati kazenske sodbe. To so po pogodbi z Avstrijo politična, vojaška in fiskalna kazniva dejanja (prvi odstavek 3. člena, 4. in 5. člen); izmed političnih pa so izločena kazniva dejanja, ki so »ob upoštevanju vseh okoliščin posameznega primera, zlasti pa načina storitve, uporabljenih ali zagroženih sankcij ali teže nastalih ali pričakovanih posledic, prej kriminalna kot politična« (drugi odstavek 3. člena te pogodbe).

bb) Državljanstvo obsojenca: lastnih državljanov država ne izroča za izvršitev kazni (18. člen pogodbe z Avstrijo).

bc) Zastaranje izvršitve kazenske sankcije, ki je nastopilo po pravu ene od držav (6. člen pogodbe z Avstrijo).

bd) Če bi izvršitev nasprotovala načelom pravnega reda ali varnosti zaprošene države, oziroma če bi bilo v nasprotju z obveznostmi zaprošene države iz večstranskih mednarodnih sporazumov (10. člen in 2. točka drugega odstavka 17. člena pogodbe z Avstrijo).

be) Azil (pribežališče) obsojenca v državi, ki je izrekla sodbo (1. točka drugega odstavka 17. člena pogodbe z Avstrijo).

bf) Pristojnost izrednega sodišča v državi, ki je izrekla sodbo (7. člen pogodbe z Avstrijo).

bg) Sodba, s katero je bil obsojenec obsojen v odsotnosti (8. člen pogodbe z Avstrijo).

bh) Obstoj pravnomočne meritorne sodne odločbe za isto dejanje v zaprošeni državi (načelo ne bis in idem — 9. člen pogodbe z Avstrijo).

Vidimo torej, da postavlja naše pravo vrsto pogojev za izvršitev tuje kazenske sodbe. Iz njih sledi: da pri nas nikakor ni mogoče izvršiti tuje kazenske sodbe, izrečene zoper tujca, temveč samo zoper našega državljana (ki mora imeti pri tem tudi prebivališče ali bivališče v SFRJ); da mora biti podana identičnost norme, ne zahteva pa se istovetnost v kategorijah kaznivih dejanj (kar bi bilo nemogoče z ozirom na različno klasifikacijo po notranjem pravu), temveč zadošča, da gre za kaznivo dejanje, ki spada v pristojnost sodnih organov (pri nas torej tudi tisti prekrški, zoper katere je dovoljeno pravno sredstvo sodnega varstva); da so od izvršitve tradicionalno izključene neke kategorije deliktov, kot so politični, vojaški in fiskalni (ob prizadevanju, da se pojem političnega delikta zoži s t. i. klavzulo, da kriminalni značaj dejanja prevladuje nad političnim); da lahko izvršitev prepreči vrsta standardnih procesnih ovir, kot so pristojnost izrednih sodišč, sodbe, izrečene in absentia, ter načelo ne bis in idem (medtem ko imata prvi dve razlog v političnih razmišljanjih, izvira zadnja, kot vemo, iz načela pravičnosti in pravne varnosti).

4. Postopek, ki se nanaša na izvršitev tuje kazenske sodbe v SFRJ

A. Ustavna podlaga

Izvršitev tuje kazenske sodbe je, kot smo rekli, ustanova mednarodnega in notranjega prava (t. j. notranjega kazenskega procesnega prava, ker zahteva preizkus prošnje tuje države vrsto posebnega kazenskega postopka). Zato spada sklepanje oziroma ratifikacija mednarodnih pogodb o izvrševanju tujih kazenskih sodb v pristojnost federacije (7. točka prvega odstavka 281. člena ustave SFRJ določa, da spadajo sklepanje, ratifikacija in zagotovitev izvrševanja mednarodnih pogodb v pristojnost federacije). Same mednarodne pogodbe vsebujejo sicer zelo malo relevantnih procesnih določb, ker določajo, da se izvršitev opravi izključno po pravu zaprošene države (21. člen pogodbe z Avstrijo). Nji-

hove procesne določbe se nanašajo samo na mednarodni vidik izvršitve tuje kazenske sodbe, t. j. samo na postopek z odstopom in prevzemom predmetov med državama, ter na dokumentacijo in stroške.

Tudi izdajanje domačih predpisov o tem, kako se preizkusi prošnja tuje države za izvršitev kazenske sodbe, spada v zvezno pristojnost, saj je federacija po 12. točki prvega odstavka 281. člena ustave SFRJ tista, ki ureja sodne postopke.

B. Pristojnost in sestava sodišč

Kot je znano, spada določanje stvarne pristojnosti sodišč v zakonodajno regulativo republik in pokrajin. Zato je zvezni zakonodajalec, ko je predpisoval, kako se izvršujejo tuje kazenske sodbe, določil le to, da je za to stvarno pristojno sodišče, ki ga določa republiški oziroma pokrajinski zakon, za vojaške osebe pa vojaško sodišče prve stopnje (peti odstavek 520. člena ZKP). Republiški in pokrajinski zakoni o rednih sodiščih pa nimajo posebnih določb, v katerih bi bila določena stvarna pristojnost sodišč v ta namen, ker so bili vsi sprejeti pred 11. VI. 1983, t. j. pred dnem, ko je začel veljati zakon o ratifikaciji naše pogodbe z Avstrijo, v kateri je pri nas izvršitev tuje kazenske sodbe prvič postala pravni institut. Vendar to ne bi smelo pomeniti težave, saj če vzamemo izvršitev tuje kazenske sodbe kot specifično obliko mednarodne kazenskopravne pomoči, se da stvarna pristojnost sodišča določiti po predpisu, ki določa, katero od rednih sodišč v republiki ali pokrajini naj opravlja zadeve mednarodne kazenskopravne pomoči.

Krajevno pristojnost je določil zvezni zakonodajalec. Splošna krajevna pristojnost je pristojnost sodišča, na katerega območju je imel obsojenec zadnje stalno prebivališče v SFRJ, možna pa je pristojnost sodišča, na katerega območju je obsojenčev rojstni kraj. Če se niti na ta način ne da ugotoviti krajevne pristojnosti, je predvidena ordinacija pristojnosti: Zvezno sodišče določi eno od stvarno pristojnih sodišč, pred katerim naj bo opravljen postopek (četrti odstavek 520. člena ZKP).

Sestavo sodišča je določil naš zakonodajalec v tretjem odstavku 520. člena ZKP: to je t. i. izvenrazpravni senat, sestavljen iz treh sodnikov (šesti odstavek 23. člena). Kako pa bo sestavljeno sodišče, kadar odloča npr. o izvršitvi kazni odvzema prostosti nad 15 let, ki jo sme

sicer izreči samo senat, sestavljen iz petih sodnikov (drugi odstavek 23. člena ZKP)? Tega vprašanja zakon ni rešil, praznine, ki jo pušča, pa ni mogoče zapolniti z nikakršno razlago veljavnih določb. V tem pogledu je torej potrebna novela ZKP.

C. Postopek za izvršitev tuje kazenske sodbe v SFRJ

Za razliko od nekih tujih pravnih sistemov, v katerih je za izvršitev tuje kazenske sodbe predvidena delitev postopka na dva dela, pri čemer se v prvem delu preizkušajo pogoji za priznanje tuje kazenske sodbe in odloča o njeni izvršljivosti (postopek eksekvatur, ki se opravi pred sodiščem), v drugem delu pa daje dovoljenje za izvršitev (kot oblika mednarodne kazenskopravne pomoči, ki je odvisna od prostega preudarka upravnega organa) — določa naše pravo enoten postopek, ki teče pred sodiščem. Kadar zaprosi tuja država našo za izvršitev njene kazenske sodbe, mora naše sodišče preizkusiti, ali so podani pogoji za izpolnitev obveznosti iz mednarodne pogodbe o izvrševanju kazenskih sodb, in izreče, če so pogoji podani, sankcijo za kaznivo dejanje iz tuje sodbe. Toliko je tudi sam izraz »priznanje in izvršitev tuje kazenske sodbe« za naše pravo neprecizen. Mogli bi sicer govoriti, da ravna naše kazensko sodišče, ki najprej preizkuša te pogoje, podobno, kot dela to civilno sodišče, ki v t. i. delibacijskem postopku preizkuša pogoje za »priznanje in izvršitev tujih odločb« (členi 16—22 uvodnega zakona za zakon o pravdnem postopku z dne 8. XII. 1956, Uradni list SFRJ, št. 4/1957). Med odločanjem naših kazenskih in civilnih sodišč o izvrševanju tujih sodb pa je velika razlika v tem, da kazensko sodišče nikdar ne izda dovoljenja za izvršitev tuje odločbe, temveč mora, kot smo rekli, glede sankcije, ki jo je izreklo tuje sodišče, samo izreči kazensko sankcijo po naši kazenski zakonodaji (drugi odstavek 520. člena ZKP). O priznanju tuje kazenske sodbe moremo torej pri nas govoriti le, če imamo s tem pravzaprav v mislih odločanje o izvršitvi mednarodne pogodbe o izvrševanju tujih kazenskih sodb (primerjaj v tem smislu tudi novi naslov XXX. poglavja ZKP) oziroma omenjeno incidentalno odločanje o t. i. negativnem učinku take sodbe. O izvršitvi tuje kazenske sodbe moremo pravzaprav govoriti samo v tolikšni meri, kolikor je naše sodišče pri izrekanju sankcije

vezano na sankcijo tujega sodišča — in se tako z izvršitvijo naše sankcije izvrši tudi tisti del sankcije v tuji sodbi, ki je ostal nespremenjen.

a) Uvedba postopka

Kot smo rekli, izvršuje naša država sankcije iz tuje kazenske sodbe samo, če je tako določeno v mednarodni pogodbi. Zato bo v pogodbi navadno določeno, na čigavo pobudo se ta postopek začne. Pogodba z Avstrijo določa, da se začne na prošnjo oziroma zaprosilo zainteresirane države (to je lahko država, ki je izrekla sodbo, ali država, ki naj izvrši sankcijo — 1. člen, prvi odstavek 16. člena in 28. člen). V skladu s tem je predpisana tudi dokumentacija, ki mora biti priložena. Iz nje mora biti razvidno, da je sodba postala pravnomočna in izvršljiva (na pismenem odpravku sodbe mora biti zapisana klavzula o pravnomočnosti in izvršljivosti) ter katere pravne določbe so bile v danem primeru uporabljene (priložen mora biti njihov prepis); razvidni morajo biti dalje podatki o identiteti, državljanstvu in prebivališču obsojenca in navedeno, koliko morebitne že prestane kazni je treba všteti, ter da se obsojeni strinja s prenosom izvrševanja sankcije (priložen mora biti zapisnik o njegovem zaslišanju, iz katerega je to razvidno). Zaprošena država lahko v primeru, če je dokumentacija nepopolna, zahteva v določenem roku njeno dopolnitev, nakar odloči o prošnji na podlagi gradiva, ki ga ima pred seboj. Po pogodbi morata biti prošnja in dokumentacija sestavljeni v jeziku države prosilke. Prevod v jezik zaprošene države ni potreben (31. člen).

Države občujejo v zadevah mednarodne kazenskopravne pomoči med seboj na več načinov. V navadi je diplomatska pot preko ministrstva za zunanje zadeve, ki posreduje po naši pogodbi z Avstrijo prošnjo pristojnemu pravosodnemu ministrstvu (pri nas republiški in pokrajinski sekretariati za pravosodje; v Avstriji zvezno pravosodno ministrstvo). V nujnih primerih se sporočila lahko pošiljajo tudi po INTERPOLU (30. člen).

Pobudo za vložitev prošnje, naj država prevzame izvršitev tuje kazenske sodbe, lahko dajo obsojenec, njegov zakoniti zastopnik, zakonec, sorodnik v ravni vrsti ter bratje ali sestre (drugi odstavek 16. člena pogodbe z Avstrijo). Čeprav to v omenjeni pogodbi ni izrecno določeno, menimo vendar, da so organi države, v kateri je bila izrečena sodba, dolžni seznaniti obsojenca

s to možnostjo (to predvideva zdaj tudi osnutek novele pogodbe s Poljsko v tretjem odstavku 91. e člena), ker je ta institut ustanovljen v njegovo korist in pri njegovi uporabi ne smemo izhajati iz razlage, ki bi mu bila v škodo. ZKP določa sicer, da lahko tuji državljan, ki ga je obsodilo naše sodišče, vloži prošnjo na sodišče prve stopnje, naj se izvršitev njegove kazni odstopi njegovi državi (osmi odstavek 520. člena).

Ko prejme prošnjo, jo mora naš pristojni sekretariat za pravosodje skupaj s priloženim gradivom prevesti v uradni jezik sodišča ter jo posredovati stvarno in krajevno pristojnemu sodišču svojega območja, ki naj opravi postopek.

b) Oblika in potek postopka

Kot bistvo postopka za izvršitev tuje kazenske sodbe določa naše pravo, da jugoslovansko sodišče s svojo sodbo izreče sankcijo, ki naj bo izvršena v naši državi (drugi in šesti odstavek 520. člena ZKP). Pred izrekom sankcije mora biti, kot vemo, ta izbrana in odmerjena. Dobra stran te rešitve je v tem, da je obsojencu zajamčeno kar najpopolnejše upoštevanje načela individualizacije in drugih načel domačega prava, vendar je njena slaba stran ta, da se kljub načelnemu stališču našega zakonodajalca, da pri izvršitvi tuje kazenske sodbe ni prostora za njen vsebinski preizkus (revision au fond), ta rešitev vendarle približuje takemu preizkusu, saj je izbiro in odmero kazni težko ločiti od obravnavanja vprašanj o kaznivem dejanju in odgovornosti storilca. Tu se bodo torej naša sodišča včasih znašla v precepu med resničnostjo dejstev, ki so ugotovljena v tuji sodbi, in resnico, do katere so sama prišla, ko so obravnavala okoliščine, od katerih sta odvisni vrsta in višina kazenske sankcije, ki naj jo izrečejo.

Postopek pred izrekom sankcije pred našim sodiščem je urejen kot t. i. posebni postopek v tretjem delu našega ZKP. Zakon vsebuje o njem le nekaj določb; posamezna vprašanja, ki v njem niso rešena, je treba torej reševati z analogno uporabo drugih procesnih predpisov.

O zahtevi odloča naše sodišče na nejavni seji senata (ne gre za obravnavo, za katero edino velja načelo javnosti). Na seji pa so lahko po izrecni določbi zakona navzoče stranke, torej javni tožilec oziroma obsojenec (tretji odstavek 520. člena). Redaktorji zakona niso navedli razlogov za tako rešitev in moremo le domnevati, da gre za pragmatične razloge (v času seje je obsojenec praviloma še v tujini). Menimo pa, da

bi bilo treba de lege ferenda obsojencu oziroma njegovemu pooblaščenцу omogočiti navzočnost na seji senata, enako kot to zakon določa za primere ponovnega izreka kazenske sankcije brez obnove kazenskega postopka (primeri t. i. neprave obnove kazenskega postopka; glej 401. člen, zlasti njegov peti odstavek). Če obsojenec nima pooblaščenca (zagovornika), bi mu moralo sodišče določiti le-tega po uradni dolžnosti.¹⁶ Tri argumente lahko navedemo, ki govorijo temu v prid: (1) ustavne določbe, po katerih ne more biti nihče obsojen (beri: ne more mu biti izrečena kazenska sankcija, kar se sicer v tem primeru dogaja), preden mu ni bila dana možnost obrambe in ima v postopku pravico vzeti si zagovornika (182. člen ustave SFRJ); (2) namen te ustanove (zboljšanje položaja obsojenca), ki že sama po sebi opravičuje, da je treba dati vsaj obsojencu oziroma njegovemu pooblaščenцу pravico do navzočnosti na tej seji, in (3) potreba po pravilni in zakoniti odločitvi o kazenski sankciji. Prav o tem tretjem razlogu bi morali naši »zakonopisci« več razmišljati, celo tedaj, če so že molče obšli potrebo po varstvu obsojenčevih pravic. Čeprav namreč naše pravo ne dovoljuje sodišču, da bi se spuščalo v dejansko podlago tuje kazenske sodbe, ki se tiče kaznivega dejanja in kazenske odgovornosti (glej prvi odstavek 19. člena pogodbe z Avstrijo), to vendar ne pomeni, da ne bo včasih potrebno ugotoviti tudi druga dejstva, ne pa samo tista, ki se nanašajo na izrek sankcije po našem pravu. Ta primer se utegne pojaviti pri odločanju o obstoju nekih pogojev za izvršitev tuje kazenske sodbe, kot sta vprašanje identičnosti norme (glej 2. člen pogodbe z Avstrijo) in vprašanje, ali je izvršitev v skladu z našim pravnim redom ali varnostjo države (glej 10. člen pogodbe z Avstrijo). Pri identičnosti norme je pogoj obojestranske kaznivosti izpolnjen, če gre za dejanje, ki velja za kaznivo po pravu obeh držav — kar pomeni, da z nastopom okoliščin, ki izključujejo protipravnost ali kaznivost po pravu ene od nji-

¹⁶ Tako ravna tudi primerjalno pravo: 21. člen švicarskega EIMP ima široke določbe o pravici do pomoči zagovornika in o možnosti, da dobi nekdo zagovornika o uradni dolžnosti, »če to narekuje varstvo njegovih koristi«. Člen 53 zahodnonemškega IRG daje obsojencu pravico do zagovornika (in nalaga sodišču da postavi obsojencu zagovornika po uradni dolžnosti), če to narekuje teža ali zapletenost primera, če je očitno, da obsojenec ne zna »dovolj« uveljaviti svojih pravic, ali če je obsojenec zunaj državnega ozemlja in tam morda ne bo mogel »dovolj« uveljaviti svojih pravic.

ju, ta pogoj ni več izpolnjen (t. i. obojestranska kaznivost in concreto). Iz našega prava o ekstradiciji vemo, da se ta pogoj vselej razlaga in concreto,¹⁷ in ni razloga, zakaj bi ga na tem področju mednarodne kazenskopravne pomoči razlagali drugače. Če je torej stvar taka, bo po sedanjih določbah ZKP sodišče ugotavljalo obstoj dejstev, ki izključujejo protipravnost ali kaznivost, brez navzočnosti strank, kar je povsem sprejemljivo. Tudi reševanje vprašanja, ali je izvršitev tuje kazenske sodbe v skladu z našim pravnim redom, lahko narekuje ugotovitev nekkih okoliščin (npr. ali gre za politično, vojaško ali fiskalno kaznivo dejanje, ali so bile v tujem kazenskem postopku storjene hude kršitve obdolženčevih pravic, ki so v navzkrižju s temeljnimi načeli kazenskega procesnega prava SFRJ in mednarodnih pogodb o človekovih pravicah). Najboljši vir vednosti v tem pogledu je marsikdaj prav sama izpovedba obsojenca, zoper katerega je tekel postopek v tej državi. Kako naj sam o vsem tem obvesti naše sodišče, ko pa mu zakon onemogoča navzočnost na seji senata?

O sami seji sodnega senata zakon ne govori nič. Zato bo ta potekala tako kot druge nejavne seje. Na njej bo torej sodišče preizkusilo, ali so podani pogoji za izvršitev tuje kazenske sodbe, in nato izdalo svojo odločbo v obliki sodbe (tretji odstavek 520. člena ZKP). Pri tem bo seveda uporabilo vsa pravila, ki veljajo za izdajo odločbe (glej člene 115—119 ZKP).

c) Odločba, s katero domače sodišče izreka kazensko sankcijo

Sodba, s katero je obsojencu izrečena kazenska sankcija po naši zakonodaji, ustreza po obliki obsodilni sodbi našega zakona (glej 351. člen ZKP), seveda pa ne vsebuje izreka o kaznivem dejanju in krivdi, temveč navaja namesto tega izrek tujega sodišča in njegovo ime (šesti odstavek 520. člena ZKP). Sodba mora biti pisмено izdelana po splošnih pravilih, v obrazložitvi pa morajo biti navedeni razlogi, ki so naše sodišče vodili pri izrekanju sankcije (šesti odstavek 520. člena ZKP). Za navajanje teh razlogov velja spet vse tisto, kar tudi sicer velja za obrazložitev sodbe v odločitvi o kazni — po naravi stvari pa tudi vse tisto, kar je dolžnost sodišča

¹⁷ O tem, kaj vse preizkuša, poleg istovetnosti inkriminacij, naša država v okviru preverjanja pogoja obojestranske kaznivosti, glej: J. Pavlica, Ekstradicija, Pravni život, št. 10/1983, str. 1044 in sled.

pri obrazložitvi odgovora na vprašanje, zakaj je neko pravno vprašanje (v našem primeru vprašanje obstoja pogojev za izvršitev tuje kazenske sodbe) rešilo na določen način. Pismena sodba se vroči obsojencu in javnemu tožilcu, ki se zoper njo lahko pritožita po splošnih pravilih (sedmi odstavek 520. člena ZKP).

d) Pravna sredstva

Zoper sodbo, s katero je bila obsojencu izrečena kazenska sankcija po določbah naše zakonodaje, se obsojenec in javni tožilec lahko pritožita. Izredna pravna sredstva pa so obsojencu odprta samo v državi, v kateri je bila izrečena sodba (to je logična posledica izvršitve tuje kazenske sodbe, ki sledi iz dejstva, da je to ustanova mednarodne kazenskopravne pomoči). V 91. j členu osnutka novele pogodbe s Poljsko je izrecno določeno, da so za odločitev o zahtevi za obnovo kazenskega postopka izključno pristojna sodišča države, v kateri je bila izrečena sodba. Pomilostitev in amnestijo pa lahko dasta obe državi.

5. Prilagoditev kazenske sankcije tujega sodišča domačemu pravu

A. Splošno

Kot je znano, so med kazenskimi zakonodajami posameznih držav precejšnje razlike. Zato je treba kot nujen pogoj za izvršitev tuje kazenske sodbe prilagoditi kazensko sankcijo tujega sodišča domačemu pravu države, v kateri naj bo ta sodba izvršena. Zelo redke so države, ki dovoljujejo neposredno izvršitev tuje kazenske sodbe brez kakršnekoli prilagoditve izrečene sankcije domačemu pravu. Največ držav postavlja to prilagoditev bodisi kot poseben pogoj v primeru, če je tuja sankcija večja od zakonskega maksimuma po domačem pravu, bodisi kot splošni pogoj v vsakem primeru, ko naj bo izvršena tuja sodba. Temeljno načelo, ki je pri tem sprejeto, je, kot smo že rekli, da z izvršitvijo sankcije v drugi državi obsojena oseba v nobenem primeru ne sme priti v težji položaj, kot bi ga imela v državi, v kateri je bila izrečena sodba (drugi odstavek 23. člena naše pogodbe z Avstrijo). Nasprotno stališče bi namreč nasprotovalo namenu te pravne ustanove.

Pri prilagoditvi tuje kazenske sankcije določbam domače zakonodaje pa naletimo na pre-

cejšnje težave. Če pustimo ob strani primere, v katerih bi bila razlika med kazenskimi sankcijami, ki naj bodo usklajene tako, da bi prevzem izvršitve tuje sankcije nasprotoval načelom pravnega reda zaprosene države (npr. izvršitev telesne kazni), se v praksi lahko zastavlja vprašanje, na kakšen način prilagoditi tujo kazensko sankcijo domači zakonodaji. Ne gre samo za primere, v katerih se to vprašanje zastavlja zaradi različnega imenovanja prostostnih kazni (ječa, zapor, strogi zapor, stroga ječa, robija ipd.), za katerimi se skrivajo tudi različni načini njihovega izvrševanja, temveč gre tudi za primere, v katerih je v državi, v kateri je bila izrečena sodba, predpisana kazen odvzema prostosti, v državi izvršitve pa, nasprotno, samo denarna kazen; za primere, v katerih država izvršilka ne pozna stranske kazni ali ukrepa, ki je bil izrečen v tuji sodbi, itd. Nastati utegnejo tudi zapletena procesna vprašanja. Kako ravnati npr. v primeru, ko je mogoče pri tuji obsodbi, ki temelji na več dejanjih, v zaproseni državi izvršiti le del izrečene kazni, ki se nanaša samo na nekatera dejanja, če je v tuji obsodbi izrečena samo skupna kazen brez navedbe kazni za vsako posamezno dejanje?

Izbira kazenskih sankcij, katerih izvršitev je mogoče prevzeti, je različno določena v mednarodnih pogodbah in v notranjem pravu posameznih držav. Evropska konvencija o mednarodni veljavnosti kazenskih sodb iz leta 1970 določa, da se lahko izvršijo sankcije odvzema prostosti, denarne kazni, zaplembe premoženja ter pravne posledice obsodbe (2. člen). Pogodba iz leta 1979 (med socialističnimi državami) o izročanju oseb, obsojenih na kazen odvzema prostosti, državam, katerih državljani so, se nanaša, kot sledi to že iz njenega naslova, samo na kazni odvzema prostosti. Zahodnonemški IRG dovoljuje pogodbeno izvrševanje kazni odvzema prostosti, denarnih kazni, varnostnih ukrepov in kazenskih sankcij proti mladoletnikom, izvenpogodbeno pa samo izvrševanje kazni odvzema prostosti (člen 48). Avstrijski ARHG dovoljuje v členu 64 izvrševanje kazni odvzema prostosti in »preventivnih ukrepov (t. i. ukrepov, ki pomenijo po avstrijskem pravu odvzem prostosti in se izrekajo namesto kazni). Švicarski EIMP dovoljuje pod pogojem vzajemnosti izvrševanje kazni odvzema prostosti in premoženjskih sankcij (94. člen), predpis za izvajanje tega zakona pa tudi izvrševanje stranskih kazni. Nekatere druge države

omogočajo v svojih pogodbah izvrševanje kazni odvzema prostosti, pogojnih obsodb z varstvenim nadzorom, denarnih kazni itd.

B. Po jugoslovanskem pravu

Naše pravo dovoljuje samo izvršitev tuje kazenske sodbe, s katero je bil nekdo obsojen na kazen zopora ali mu je bila izrečena pogojna obsodba z varstvenim nadzorom oziroma varnostni ali vzgojni ukrep, ki pomeni odvzem prostosti (1. in 33. člen pogodbe z Avstrijo), kar pomeni, da ta trenutek, dokler ne bo drugače urejeno s kakšno mednarodno pogodbo, ne prihaja v poštev izvršitev premoženjskih kazni in nekaterih drugih varnostnih ukrepov. Oglejmo si zato nekaj primerov, ki se utegnejo pojaviti v praksi.

a) Če je tuje sodišče izreklo kazen odvzema prostosti, bo naše sodišče izreklo kazen zopora, pri čemer mu bodo vodila KZ SFRJ o izrekanju te kazni, upoštevajoč vrsto kaznivega dejanja, osebnost storilca itd. Tako izrečena kazen seveda ne sme segati čez naše zakonske okvire. Pri tem bo uporaba določb o odmeri kazni večsah verjetno zahtevala poizvedbe glede obstoja ali neobstoja določenih oteževalnih oziroma olajševalnih okoliščin, ki jih pozna naše pravo. Če pa naše pravo ne določa za kaznivo dejanje iz tuje sodbe zaporno, temveč samo denarno kazen, tedaj take sodbe ne bo mogoče izvršiti v SFRJ, ker obsojencu pri nas ne bo mogoče izreči ustrezne sankcije.

b) Če je tuje sodišče izreklo denarno kazen, je za zdaj ne bo mogoče izvršiti v SFRJ, razen v enem primeru: če je v danem primeru prišlo do uporabe tujih določb o spremembi denarne kazni v zapor in zahteva tuja država izvršitev te kazni od naše.

c) Če je tuje sodišče izreklo pogojno obsodbo z varstvenim nadzorom, mora naše sodišče pri izrekanju nadzornih ukrepov po jugoslovanskem pravu »čim bolj upoštevati ukrepe, izrečene v državi, v kateri je bila izdana sodba«. To ne smejo v nobenem primeru biti strožje glede vrste in trajanja od ukrepov, izrečenih v državi, ki je izdala sodbo (drugi in tretji odstavek 12. člena pogodbe z Avstrijo). Če država, ki opravlja nadzorstvo, obvesti državo, v kateri je bila izdana sodba, da so podane okoliščine, ki bi utegnile povzročiti preklic pogojne obsodbe, in ta to stori, lahko država, ki opravlja nadzorstvo, izvrši kazen ali izrečeno sankcijo samo,

če jo za to zaprosi država, v kateri je bila izdana sodba (tretji odstavek 13. člena in 14. člen pogodbe z Avstrijo). Pri tem velja glede prilagoditve tuje kazenske sankcije domači zakonodaji vse, kar smo pravkar omenili.

d) Če je tuje sodišče izreklo vzgojni ukrep, bo tudi naše sodišče izreklo vzgojni ukrep in pri tem upoštevalo splošna pravila o namenu vzgojnih ukrepov in mladoletniškega zopora (74. člen KZ SFRJ). Pri tem je treba paziti na določbe o izrekanju kazenskih sankcij polnoletnim osebam za dejanja, ki so jih storile kot mladoletniki, in o izrekanju vzgojnih ukrepov mlajšim mladoletnikom (81. in 82. člen KZ SFRJ). Pri teh določbah zahteva zakon marsikdaj od sodišča oceno vseh okoliščin primera, teže storjenega dejanja, časa, ki je pretekel od storitve dejanja, storilčevega obnašanja in namena vzgojnega ukrepa — ki utegne biti v državi, v kateri je bil ukrep izrečen, drugačna od ocene v državi, v kateri naj bo izvršen.

e) Če temelji obsodba na več dejanjih, kazen ali druge ukrepe pa je mogoče izvršiti samo za del sankcije, ki zadeva posamezna od teh dejanj, mora država, v kateri je bila izrečena sodba, določiti del sankcije, ki zadeva ta dejanja. Država, ki izvršuje sodbo, lahko določi državi, ki je izrekla sodbo, primeren rok za tako odločitev (npr. kadar je iz tuje sodbe razvidna le skupna kazen, ne pa tudi kazni za vsako posamezno dejanje v steku). Če država, ki je izrekla sodbo, ne ravna v omenjenem roku, odloči država izvršilka sodbe dokončno o vprašanju, pri čemer se ravna po svojem pravu in po svojih načelih o odmeri kazni (24. člen pogodbe z Avstrijo).

6. Izvršitev odločbe domačega sodišča o tuji kazenski sodbi

Ko postane sodba, s katero je naše sodišče izreklo kazensko sankcijo, ustrezno izreku tuje kazenske sodbe, pravnomočna, jo pošlje praviloma v izvršitev.¹⁸ Sodišče pošlje namreč sodbo v izvršitev tako, da dostavi njen overjeni prepis s klavzulo o izvršljivosti organu, ki jo je po predpisih o izvrševanju kazenskih sankcij dolžan izvršiti, oziroma organu, ki je dolžan obsojenca poklicati ali napotiti na izvršitev kazenske

¹⁸ To je sicer eden od stadijev našega rednega kazenskega postopka. Prim. V. Bayer, Jugoslavensko krivično procesno pravo, knjiga I: Uvod u teoriju krivičnog procesnog prava, VII. izdaja, Zagreb 1982, str. 146.

sankcije. Sama izvršitev kazni oziroma druge kazenske sankcije, ki, kot vemo, ne spada v kazenski postopek, poteka izključno po pravu države, ki izvrši sodbo (21. člen pogodbe z Avstrijo).

Če je zaprosena država prevzela izvršitev, preneha nadaljnje izvrševanje v državi prosilki (državi, ki je izrekla sodbo). Če je obsojenec v tej državi v zaporu, lahko zapor traja, dokler ni izročen državi, v kateri naj bo kaznen izvršen. Pravica države, ki je izrekla sodbo, do izvršitve sankcije preneha dokončno, ko obsojeni

popolnoma prestane kaznen ali drug ukrep, ali ko mu je ta dokončno odpuščena. Če pa se obsojenec izogne izvršitvi v zaproseni državi, pridobi država, ki je izrekla sodbo, znova pravico do izvršitve ostanka kazni (25. člen pogodbe z Avstrijo).

Če je potrebno, se pri odločanju o izvršitvi tuje kazenske sodbe na ustrezen način uporabljajo določbe o preventivnem odvzemu prostosti obdolžencu pri izročitvi (26. člen pogodbe z Avstrijo).

UDC 343.152

Implementation of Foreign Penal Judgement

Krapac, dr. Davor, Assistant Professor, Faculty of Law, Zagreb

The author first deals with question concerning the legal nature of the execution of foreign penal judgement; then he makes an exhaustive analysis of the conditions necessary for implementing such judgement according to Yugoslav law, in line with internationally adopted engagements and with those amendments to the Code of Criminal Procedure

which concern this issue. The next question on which the author focuses his attention is the procedure concerning the implementation of foreign penal judgement within the territory of SFRY. He concludes his discussion with the question of how foreign penal sanctions should be adapted to domestic law and how they should be implemented.